

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ МОДЕЛЮВАННЯ В ЕНЕ-
РГЕТИЦІ ІМ. Г.Є. ПУХОВА

КРУГЛИЙ СТІЛ

**«MEANINGFUL ARTIFICIAL
INTELLIGENCE – 2024»**

Збірник матеріалів круглого столу
26 січня 2024 р.

Київ – 2024

УДК 621.3 + 004 + 519.6 : 620.9

Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту проблем моделювання в енергетиці
ім. Г.Є. Пухова НАН України
(протокол №1 від 25 січня 2024 р.)

Організаційний комітет:
А.М. Примушко, Г.О. Кравцов та ін.

Програмний комітет:
А.М. Примушко, Г.О. Кравцов та ін.

Відповідальний за випуск:
А.М. Примушко

Meaningful artificial intelligence – 2024 : collection of materials of the roundtable, Kyiv, January 26, 2024, PIMEE of NAS of Ukraine. - 2024. - 39 p.

Meaningful artificial intelligence – 2024 : збірник матеріалів круглого столу, м. Київ, 26 січня 2024 р., ПІМЕ ім. Г.Є. Пухова НАН України. – 2024. – 39 с.

© Автори публікацій, 2024

© Інститут проблем моделювання в енергетиці
ім. Г.Є. Пухова НАН України, 2024

ЗМІСТ

A.M. Prymushko	THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE METHODS FOR ANALYZING RISK FACTORS IN THE FORMATION OF SMART CONTRACTS	4
I.B. Пучко	ПЕРЕВАГИ ТА ЗАГРОЗИ СОЦІАЛЬНОГО ВПЛИВУ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	7
M.C. Ярошинський	ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ СИНХРОНІЗАЦІЇ ЗАДАЧ ТА ДОКУМЕНТАЦІЇ НА ПРОЕКТАХ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ГНУЧКИЙ ПІДХІД РОЗРОБКИ ПЗ	9
G.O. Кравцов	МАШИННИЙ ІНТЕЛЕКТ: КРОК ДО РОЗУМІННЯ	12
O.V. Sirotkin	CYCLIC DIRECTED PROBABILITY GRAPHICAL MODEL: A PROPOSAL BASED ON STRUCTURED OUTCOMES	15
A.O. Тарановський	ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК УЧАСНИК МАЙНОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ	21
N.L. Явдоніч	АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗРОБКИ ВЕБ-ЗАСТОСУНКУ КУЛІНАРНИХ РЕЦЕПТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	25
A.Yu. Приходько, Трунова І.О	ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЕКОЛОГІЧНОМУ АСПЕКТІ	26
N.M. Денисова, Д.С. Бузюк	ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ	28
L.H. Matviienko	METHODS OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE TEACHING OF PHILOLOGICAL DISCIPLINES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	30
G.V. Панцирева	БІОЕНЕРГЕТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ	33
S.O. Гречко	СУТНІСТЬ КОГНІТИВНОЇ АЛГЕБРАЇЧНОЇ СИСТЕМИ	35

БІОЕНЕРГЕТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ

У сучасних умовах аграрного виробництва важливою вимогою до технологічних прийомів вирощування, які розробляються та впроваджуються у виробництво, є зниження енергетичних витрат, собівартості одиниці продукції та підвищення прибутку. Сучасні технології вирощування в умовах сьогодення мають бути конкурентоспроможними. Виробництво продукції рослинництва в умовах дефіциту ресурсного потенціалу вимагає перегляду підходів, які існували при розподільчо-плановій економіці щодо розподілу виробничих витрат при розробці технологій вирощування енергетичних культур [1].

Проблема підвищення урожайності сої є важливою для господарства України, особливо в умовах двадцять першого століття. Не менш актуальним є завдання підвищення економічної ефективності його виробництва, тому існує необхідність економічно та енергетично обґрунтувати технологію вирощування насіння сої для отримання найкращого результату – максимально можливого чистого прибутку і рентабельності за зниження виробничих витрат і собівартості продукції. Враховуючи важливість економічного обґрунтування кожного елемента технології вирощування насіння сої науково цінним є проведення відповідних розрахунків для встановлення показників вартості валової продукції, загальних виробничих витрат, собівартості насіння, умовного чистого прибутку та рівня рентабельності залежно від впливу сортового складу, удобрення та захисту рослин [2].

В умовах правобережного Лісостепу України в кожному господарстві, що вирощує певний набір культур, складаються неповторні економічні умови, які залежать від наявності фінансових ресурсів, технічного оснащення, кадрового потенціалу, особливостей погодних умов безпосередньо в рік вирощування, а також за минулі роки. Велику увагу слід приділяти прогнозуванню та врахуванню співвідношення цін на готову продукцію з цінами на поливну воду, добрива, паливно-мастильні матеріали, пестициди, біопрепарати тощо. При цьому необхідно впроваджувати енергоощадні елементи технологій вирощування, зокрема мінімізовані системи обробітку ґрунту, внесення добрив з урахуванням вмісту в ґрунті елементів живлення, дотримання ресурсозберігаючих режимів зрошення, внесення пестицидів за інтегрованими схемами тощо. Тому найважливішим складовим елементом наукових досліджень в аграрній сфері є обґрунтування технології вирощування сої з економічної та енергетичної точок зору [3].

Структура енергетичних витрат розподілялась таким чином: трактори і автомобілі – 5120 МДж; сільськогосподарські машини – 4943 МДж; праця механізаторів – 1220 МДж; праця інших робітників – 835 МДж; паливно-мастильні матеріали – 9505 МДж; електроенергія – 1990 МДж; мінеральні добрива та біопрепарати – 835 МДж; насіннєвий матеріал – 505 МДж з відпо-

відним пропорційним розподілом за даними структурними елементами витратного енергетичного балансу.

Таблиця 1 – Енергетичні витрати технології вирощування насіння сої в умовах правобережного Лісостепу України

Показник витрат	Енергетичні витрати, МДж	Структура, %
трактори, автомобілі	5120	20,5
сільськогосподарські машини	4943	19,8
праця механізаторів	1220	4,9
праця інших робітників	835	3,3
паливно-мастильні матеріали	9505	38,1
електроенергія	1990	8,0
мінеральні добрива та біопрепарати	835	3,3
насіннєвий матеріал	505	2,1

Відтак, максимальну питому вагу в структурі енергетичних витрат мали: паливно-мастильні матеріали (38,1 %), трактори, автомобілі та сільськогосподарські машини (40,3 %). Мінімальна частка (5,4 %) належить хімічним і біологічним засобам захисту рослин, насіннєвому матеріалу, добривам і біопрепаратам.

Список використаних джерел

1. Mazur V.A., Didur I.M., Pansyryeva H.V., Telekalo N.V. Energy-economic efficiency of growth of grain-crop cultures in conditions of right-bank forest-steppe zone of Ukraine. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2018. Vol. 8, № 4. P. 26-33.
2. Бабич А.О. Моделі технологій вирощування сої, їх економічна ефективність та конкурентоспроможність. *Корми і кормовиробництво*. Вінниця. 2004. № 53. С. 83-88.
3. Didur I., Bakhmat M., Chynchyk O., Pansyryeva H., Telekalo N., Tkachuk O. Substantiation of agroecological factors on soybean agrophytocenoses by analysis of variance of the Right-Bank Forest-Steppe in Ukraine. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2020. Vol. 10, № 5. P. 177-182. DOI: 10.15421/2020_206

КРУГЛИЙ СТІЛ

«MEANINGFUL ARTIFICIAL INTELLIGENCE – 2024»

Збірник матеріалів круглого столу

26 січня 2024 р.

Meaningful artificial intelligence – 2024 : collection of materials of the roundtable, Kyiv, January 26, 2024, PIMEE of NAS of Ukraine. - 2024. - 39 p.

Meaningful artificial intelligence – 2024 : збірник матеріалів круглого столу, м. Київ, 26 січня 2024 р., ПІМЕ ім. Г.Є. Пухова НАН України. – 2024. – 39 с.